

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Є. О. Твердохлібов, аспірант

Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України

У статті проведено аналіз ключових факторів становлення інформаційного суспільства та визначено основні принципи, що мають застосовуватись при прийнятті державно-управлінських рішень.

Проблеми і перспективи становлення інформаційного суспільства, котре формується як певний соціальний організм, що функціонує на основі інших, не традиційних принципах організації та засобах діяльності; в якому політична, соціально-економічна сфери тісно пов'язані з науковими знаннями і способами використання інформації, є надзвичайно актуальними та потребують вивчення та використання у практиці прийняття управлінських рішень органами державної влади в Україні.

Бурхливий розвиток інформаційно - комунікаційних технологій, конвергенція комп'ютерних систем і мереж, комунікацій різних видів і форм зумовлюють перебудову не лише інформаційної і телекомунікаційної політики, але й усіх сфер життєдіяльності суспільства. У контексті того, що в інформаційному суспільстві зберігається національна самобутність і культурні традиції, однак при цьому кардинально змінюється спосіб життя більшої частини населення, соціально - психологічна модель поведінки людей і суспільства загалом, постає питання: як ці взаємозаперечні явища сполучаються і наскільки ідеологія інформаційного суспільства сумісна, або ж, навпаки, несумісна з національними морально-етичними та культурними традиціями України? [1].

Наукові відкриття ХХ століття дозволили краще зрозуміти яким чином людина отримує, обробляє і передає інформацію. Те, що раніше сприймалося як комплекс маловідомих явищ, які стоять за словами «пам'ять», «розум» тощо, постало в якості механізмів — отже, ми могли почати розуміти, «як це діє», а також звідки беруться помилки.

Одним з центральних відкриттів в рамках інформаційної парадигми стало те, що кількість людських ресурсів, що витрачаються на процеси обробки, зберігання, передачі інформації, обмежена — як обмежені певним обсягом бітів вінчестер і оперативна пам'ять комп'ютера. Людську увагу можливо виміряти — звідси виникла ідея «економіки уваги». Наприклад,

важливим одкровенням було те, що людська пам'ять в стані працювати одночасно з сімома плюс-мінус двома темами [2].

Необхідно зазначити, що прийняття управлінського рішення розглядається як суттєва частина управлінського процесу з послідовними етапами виявлення та діагностування проблемних ситуацій, розробкою альтернатив і вибором однієї з них, що найбільше задовольняє виходу з ситуації, що склалася. Рішення в системі державного управління мають свої особливості. Вони дуже різноманітні, багаторівневі та мають різну владну силу. Одні з них формуються на рівні вищих і центральних органів державної влади та спрямовані на вирішення найважливіших проблем держави, інші є проміжними або допоміжними і приймаються на рівні або в межах відповідного апарату. За рівнями ієрархії системи управління розрізняють управлінські рішення на рівні великих систем, підсистем, окремих елементів системи. За ступенем складності системи поділяються на великі і складні. До складних систем відносять ті, які побудовані для рішення багатоцільових завдань. В. Бакуменко вважає, що, враховуючи великий спектр дії та різну значимість рішень у системі державного управління, доцільно виділити і застосувати поняття “державні управлінські рішення” для певного класу управлінських рішень, на відміну від багатьох інших рішень у системі державного управління, для яких правомірно використовувати терміни “управлінські рішення” та “рішення”[4]. Основними ознаками державно-управлінських рішень доцільно вважати такі:

- спрямування на вирішення проблем державного рівня;
- прийняття вищими або центральними органами державної влади;
- належність до державно-управлінських відносин (є їх складовими елементами);
- оформлення у вигляді законодавчих та інших нормативно-правових актів, політичних рішень (доктрини, стратегії, концепції, державний бюджет), програмно-цільових документів (програм, проектів, сценаріїв, планів організаційно-розпорядчих рішень (розпоряджень, доручень, тощо);
- формування на їх основі державно-управлінських впливів;
- обов'язковість для виконання всіма передбаченими в них особами, підприємствами, організаціями, установами, органами державної влади;
- першочерговість забезпечення необхідними державними ресурсами.

Таким чином під класом державно-управлінських рішень слід розуміти всі управлінські рішення з наведеними вище ознаками, що приймають вищі та центральні органи державної влади (їх керівники) з метою визначення та реалізації державних цілей, стратегії їх досягнення, основних функцій держави, державної політики, організації державної влади, а також вирішення інших проблем державного рівня [4-1].

Я зазначає Д. Белл, наукові знання стають головною виробничою силою сучасного суспільства [3]. Тобто суттю процесу вироблення державно-управлінського рішення є оброблення інформації, що пов'язана зі сферою впливу цього рішення.

З огляду на це, формування політичної культури в умовах становлення інформаційного суспільства має будуватися з урахуванням сучасної інформаційної політики держави. Цей процес, з позицій формування адекватної політичної культури суспільства, має передбачати, що:

- визначальним фактором громадського життя стає інформація;
- рівень знань, а не власність постає визначальним фактором соціальної диференціації;
- інфраструктурою інформаційного суспільства є комп'ютерна техніка [1].

Також слід зазначити, що завдання державних органів влади полягає у впорядкуванні відносин, що складаються в інформаційному просторі, створення законів, що можуть регулювати ці відносини в тій мірі, в якій необхідно захистити права та свободи громадян.

Отже, підсумовуючи викладене, можна сказати, що процес прийняття державно-управлінських рішень органами державної влади в Україні як процес обробки та аналізу інформації знаходиться під значним впливом чинників сучасного інформаційного суспільства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дмитренко М. Становлення інформаційного суспільства [електронний ресурс] : Український науковий журнал «ОСВІТА РЕГІОНУ ПОЛІТОЛОГІЯ ПСИХОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЇ» / М. Дмитренко // Електронне видання . – № 1-2 2008. – С. 136-145. – Режим доступу http://www.social-science.com.ua/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/31_%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0
2. Партико З. В. Сучасна парадигма теорії інформації [текст] / З.В. Партико // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – 2008. Вип. 17. С. 36-40.
3. Белл Д. Социальные рамки информационного общества [текст] / Д. Белл // Новая технократическая волна на Западе. – М.: Прогресс, 1986. С. 330-342.
4. Дробязко А. М. Особливості прийняття управлінських рішень в умовах публічного адміністрування [електронний ресурс] / А. М. Дробязко // Друкований фаховий збірник наукових праць «Актуальні проблеми державного управління». – Режим доступу <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-2/doc/2/12.pdf>

Матеріали надійшли 28 лютого 2013 р.